

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI

REGISTRATURA GENERALĂ

IEȘIRE Nr. 8583 / 23. APR. 2021

Domnului, Virgil ȚURCAȘ

Prefect

INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL SĂLAJ

Zalău Business Center, etajul III

Strada Unirii, nr 19

Localitatea ZALAU, Județul SALAJ

Fax: 0260 661 270

E-mail: psj@prefecturasalaj.ro

RECOMANDAREA

Nr. 70 din 23. APR. 2021 2021

referitoare la respectarea prevederilor art. 49 din Constituție privind protecția copiilor și a tinerilor

În temeiul dispozițiilor art. 14, art. 16 alin. (1) și art. 15 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, în data de 8 februarie 2021, referitor la o posibilă încălcare a prevederilor art. 49 și art. 22 din Constituția României privind protecția copiilor și tinerilor**, în urma reportajului publicat de site-ul axanews.ro, sub titlul: "Maramureș - Mamele minore o problemă încă nerezolvată". De asemenea, în luna ianuarie 2021 UNICEF România a publicat Raportul „Sarcina la adolescente în România”, care pe lângă analiza legislației, identificarea profilului socio-demografic, educațional și cultural al tinerelor expuse riscului de a deveni mame înainte de 18 ani cuprinde și propunerilor unor profesioniști și decidenți de la nivel central și local în privința măsurilor care ar putea fi cele mai adecvate pentru diminuarea în timp a fenomenului.

În acest context **Avocatul Poporului** a solicitat informații cu privire la modul de gestionare a acestui fenomen **la nivelul județului Sălaj**, de la:

a) Inspectoratul de Poliție Județean Sălaj referitoare la: numărul dosarelor deschise în anul 2020 având ca obiect infracțiunea prevăzută de art. 220 Cod Penal, cu victime de sex feminin, defalcate în funcție de vârsta minorelor și unitățile administrativ teritoriale de domiciliu, modul de soluționare a acestora, precum și demersurile efectuate în domeniul prevenției sarcinilor în rândul minorelor;

b) Direcția de Sănătate Publică Sălaj cu privire la situația minorelor însărcinate înregistrate în anul 2020, defalcate pe categorii de vârstă și unități administrativ-teritoriale, demersurile efectuate în temeiul art. 46 alin. (3) lit. i) din Legea nr. 272/2004, respectiv programele de educație desfășurate în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, pe parcursul anului 2020, precum și a celor programate în anul 2021 privind educația pentru viață, inclusiv educația sexuală pentru copii, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor, alte măsuri luate în exercitarea atribuțiilor legale pentru diminuarea acestui fenomen la nivelul județului, eventualele programe derulate prin intermediul medicilor de familie pentru prevenirea gravidității minorelor;

c) Instituția Prefectului – județul Sălaj referitoare la demersurile efectuate de autoritățile administrației publice locale, precum și orice alte instituții din subordine în domeniul sănătății și în domeniul educației în temeiul art. 46 alin. (3) lit. i) din Legea nr. 272/2004, respectiv programele desfășurate în unitățile școlare, cel puțin o dată pe semestru, pe parcursul anului 2020, precum și a celor programate în anul 2021 privind educația pentru viață, în vederea prevenirii contactării bolilor cu transmitere sexuală și a gravidității minorelor, precum și modul de abordare a problematicei mamei minore în serviciile sociale din cadrul autorităților publice locale, mai ales serviciile de consiliere și sprijin de care beneficiază acestea în scopul prevenirii repetării situației, pe lângă acordarea unor drepturi bănești.

Din analiza informațiilor și a documentelor comunicate reiese că, la nivelul județului Sălaj au fost deschise, un număr de 7 dosare având ca obiect infracțiunea prevăzută de art. 220 Cod penal, cu victime de sex feminin. Autoritățile locale și unitățile de învățământ oferă informații, consiliere și îndrumare minorelor.

În evidențele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASP) în anul 2020 au fost înregistrate un număr de 134 mame minore, iar în cursul anului 2021 (până în data de 4 martie 2021) un număr de 19 mame minore. Aproximativ 99% dintre acestea au abandonat școala sau au o prezență redusă la cursurile de învățământ.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului furnizează informații și servicii adecvate nevoilor mamelor minore și familiilor acestora, fiind îndrumate către instituțiile abilitate în depășirea situațiilor de criză, sunt desfășurate activități de informare/consiliere a părinților/părinților minori cu privire la problema abuzului/neglijării/exploatării copilului pentru promovarea unui stil de viață sănătos, de

asistență în vederea reintegrării școlare, consiliere și educație pentru sănătatea mamei minore și a copilului.

Cu toate acestea fenomenul copiilor cu copii este un fenomen social, pentru că efectele nu se limitează la situația unei mame sau a unei comunități, ci vizează, în lanț, sănătatea fizică și emoțională a unor copii care se nasc într-un mediu vulnerabil și supus riscurilor sociale. Există o corelație directă între vârsta precoce a mamei, care înseamnă și o dezvoltare emoțională, dar și socială, încă incomplete, și lipsa accesului la educație sanitară și la servicii medicale constante.

Raportat la dispozițiile art. 5 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare *“(1) Copiii au dreptul la protecție și asistență în vederea și exercitarea deplină a drepturilor lor în condițiile prezentei legi.”*, iar potrivit art. 6 din același act normativ *“Respectarea și garantarea drepturilor copilului se realizează conform următoarelor principii: a) respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului; e) descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate; f) asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil; k) asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și oricărei forme de violență asupra copilului.”*

De asemenea potrivit dispozițiilor art. 252 și următoarele din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, prefectul, în calitate de reprezentant al Guvernului pe plan local, îndeplinește următoarele categorii de atribuții: *“a) atribuții privind asigurarea implementării la nivel local a politicilor guvernamentale și respectării ordinii publice; b) atribuții în exercitarea rolului constituțional de conducere a serviciilor publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale; d) atribuții de îndrumare, la cererea autorităților administrației publice locale, privind aplicarea normelor legale din sfera de competență.*

În exercitarea atribuțiilor prevăzute la art. 252 alin. (1) lit. a), prefectul: a) asigură monitorizarea aplicării unitare și respectării Constituției, a legilor, a ordonanțelor și a hotărârilor Guvernului, precum și a celorlalte acte normative de către autoritățile administrației publice locale și serviciile publice deconcentrate, la nivelul județului, respectiv al municipiului București.”

Mai mult, în temeiul art. 267 alin. (6) din O.U.G. nr. 57/2019 *“Atribuțiile colegiului prefectural privesc armonizarea activității serviciilor publice deconcentrate care au sediul în județul respectiv, precum și implementarea programelor, politicilor, strategiilor și planurilor de acțiune ale Guvernului la nivelul județului sau al localităților acestuia, respectiv la nivelul municipiului București, după caz, și sunt reglementate prin hotărâre a Guvernului.”*

Cadrul legal incident în speță se circumscrie și dispozițiilor cuprinse în: art. 5, art. 6, art. 37, art. 41, art. 89, art. 95, art. 117, art. 118 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, H.G. nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal și Constituția României.

Fată de dispozițiile legale de mai sus, în temeiul prevederilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, pentru realizarea scopului constituțional și legal al instituției Avocatul Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

R E C O M A N D A R E

Prefectul județului Sălaj, în temeiul art. 252 coroborat cu dispozițiile art. 267 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, va dispune măsurile necesare pentru:

1. Analizarea fenomenului "mamelor minore" în cadrul Colegiului prefectural, în scopul armonizării activității serviciilor publice deconcentrate și al identificării unor demersuri comune de prevenire a sarcinilor la adolescente în județul Sălaj, precum și de prevenire a abandonului școlar, în cazul acestora.
2. Analizarea oportunității înființării, la nivelul Instituției Prefectului, a unui grup de lucru care să colaboreze direct cu autoritățile administrației publice locale în gestionarea acestui fenomen, în identificarea adolescentelor aflate în situație de risc și luarea măsurilor care se impun pentru protejarea atât a mamelor minore cât și a copiilor, în vederea prevenirii riscului de abandon, sau dezbaterea acestei problematice în grupurile/comisiile deja existente.
3. Transmiterea unei solicitări către toate unitățile administrativ teritoriale din județ cu privire la analizarea cazurilor de sarcini/nașteri la minore, monitorizarea acestora, referirea tuturor cazurilor către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Sălaj, demararea unor acțiuni de prevenire și conștientizare a riscurilor, precum și asigurarea, cu prioritate a personalului – asistent medical comunitar, respectiv mediatori sanitari, după caz.

Prefectul județului Sălaj va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Cluj-Napoca, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

Cu deosebită considerație,

AVOCATUL POPORULUI

Renate Weber